

Film a Metropol rockegyüttesről

[2006-02-28 - 08:46:52]

„Én sem hittem, hogy a srácok zenei szempontból is felnőnek, és ilyen nagyokká lesznek. Kezdők voltak, és nagyon harmatosak, de azt hiszem, jól választottam, amikor annak idején a Román Televízió bukaresti magyar adásában kifutópályát adtunk a számukra.” Mindezt Boros Zoltán, az RTV volt főszerkesztője, 1971–1985 közötti zenei szerkesztője nyilatkozta annak kapcsán, hogy a hétvégén Budapesten bemutatják a legendás, nagyváradi Metropol Group rockegyüttesről szóló filmjét.

Boros Zoltán rendező a Metropol Group egyik nagy sikerű dalának a címéről nevezte el a filmet, amelyet a hétvégén mutatnak be a budapesti Uránia Nemzeti Filmszínházban. Boros szerint nem véletlenül esett a választás Virányi Attila basszusgitáros és Mátza Gyula szövegíró Égig érhetne az ének... című dalára, hiszen ez a dal maga volt a Metropol.

Másfelől a Holnap városa tegnapi rockbandájának nem volt olyan koncertje, amelyen a fiúk ne játszották volna el ezt a dalt, és amelyben ne fogalmaztak volna meg egyfajta lázadást, egyfajta üzenetet, hiszen a nóta így szól: „Földre dönthetne az átok,/ Ha hinnék a ködnek, s a sötét mocsárnak./ Kettétörhetne ó, a magány,/ Ha tudnám, hogy nincsen barátom/ Még egy jónéhány.// Égig érhetne az ének,/ ha jönnétek és énekelnétek”. Ráadásul ez a dal még lázadóbban szólt, a felejthetetlen énekes-dobos Ráduly Bélának köszönhetően, akit 1994. december 30-án egy ámokfutó halálra gázolt az autópályán.

Boros Zoltán szerint a Metropol Group nem véletlenül jött létre. A Beatles 1968-ra már meghódította a világot, a liverpooli bandának a magyar „változata”, vagyis az Illés hasonló életérzéseket megfogalmazva halmozott sikert sikerre, és gyűjtötte maga köré fiatalok tízezreit. Törvényszerű volt tehát, hogy a beathatás előbb-utóbb Erdélyben is megteszi a magáét.

Nagyvárad volt az első erdélyi város, ahol az 1960-as évek végén a beatzene gyökeret eresztett; az 1971-ben rajtoló, és három éven belül betiltott székelyudvarhelyi Siculus-fesztivál pedig sok tehetséges zenész számára nyújtott bizonyítási lehetőséget. Történt mindez olyan körülmények között, hogy a kommunista diktatúra mindent ellenzett, ami nyugatról származott, ami másról és másként szólt, ráadásul a szakállra és a hosszú hajra, no és a trapézfarmerre egyenesen allergiások voltak a szekusok és a rendőrök.

Az 1970-es és 1980-as években alig volt olyan koncert, ezen belül Metropol-buli, ahol a belügyiek ne kötöttek volna bele a szabványosnál

hosszabb haját viselő srácokba, volt, akinek a bejáratnál vágta le ollóval a fürtjeit a szolgálatos éber elvtárs. Boros Zoltán megfogalmazása szerint ebből a nyomorból született meg a gyöngyszem, vagyis az a Metropol, amely sajátos, eredeti erdélyi muzsikát alkotott, sajátos erdélyi életérzéseket fogalmazott meg, és gyakorlatilag létrehozta az erdélyi magyarság saját beatzenéjét. Sőt: a Metropol tagjai továbbléptek, románul is énekeltek – koncertjeiken zsúfolásig megtelt a bukaresti sportcsarnok, és több mint tízezer rajongó előtt játszottak fergeteges sikerrel.

Az együttes pályáját végigkísérte a hatósági zaklatás, az előre leszerződött koncertek betiltása, a Metropolit még a kommunista német demokratikus köztársaságbeli, drezdai rockfesztiválra sem engedték ki.

Húsz év, négy nagylemez és sok viszontagság után a Metropol Group 1987. december 30-án tartotta utolsó romániai koncertjét. Az együttesből csak Trifán László ritmusgitáros és Mátza Gyula szövegíró maradt Nagyváradon. Ráduly Béla dobos haláláig Magyarországon élt. Orbán András szólógitáros Budapesten, Virányi Attila basszusgitáros a németországi Freiburgban él, de az egykori bandában megfordult vagy ahhoz kötődő zenészek (Horváth Károly, Józsa Erika, Nagy Gábor, Márkus Barbarossa János) is kivándoroltak. Az együttesről az Ausztráliában élő Józsa Erika *A Metropol-sztori* címmel könyvet írt, amely 2003-ban a sepsiszentgyörgyi Medium Kiadó gondozásában jelent meg.

Erről a történetről szól az Égig érhetne az ének... című alkotás. Boros Zoltán ígérete szerint az ötvenperces dokumentumfilm közelebbről a Duna Televízióban és az RTV magyar adásában is látható lesz. A korabeli felvételek operatőre Emil Lungu, az új – egyebek mellett beszélgetéseket és az 1994 utáni néhány fellépést rögzítő – felvételeket Schneider Tibor, Kötő Zsolt és Sánta Ádám készítette, vágó Pál Antal.

Benkő Levente
Krónika